

1. Přečti si následující text a na prázdná místa doplň nabízená slova:

**nacistů / Mnichovské dohody / Adolfem Hitlerem / Československa /
druhá světová válka / Židů / Spojenci / 1945 / Polsko / 1933**

V roce _____ se v Německu dostala k moci národně socialistická strana v čele s _____,
mocným a nelítostným diktátorem. Za vlády _____ byli Židé obviňováni z porážky Německa v první
světové válce a z hrozivých hospodářských problémů země.

V březnu 1938 Německo obsadilo sousední Rakousko. Itálie, Maďarsko a Rumunsko se postavily na stranu
nacistů. V září 1938 byla Hitlerovi v rámci tzv. _____ s Velkou Británií, Francií
a Itálií předána část _____. Během šesti měsíců se většina tohoto území ocitla pod naci-
tickou nadvládou.

Dne 1. září 1939 Německo napadlo _____ a začala _____,
pronásledování _____ se rozšířilo téměř po celé Evropě. Byli utiskováni stále dalšími předpisy
a nařízeními. Přicházeli o práci, byly jim zabavovány domy a majetek. Byli posíláni do táborů a využíváni
jako otrocká pracovní síla, hladověli nebo byli jednoduše zavražděni.

Proti Německu a jeho stoupencům stáli _____ – Velká Británie, Kanada, Austrálie, Nový
Zéland a později USA a Sovětský svaz. Válku vyhráli, ale do porážky Německa v květnu _____ bylo
zavražděno nejméně šest milionů Židů a mnoho dalších nevinných lidí.

2. Židé se v průběhu války dostávali do stále větších represí a izolace.

» Zakroužkuj ty z následujících činností, které Židé v posledních letech války (kdy byly represe největší) nemohli vůbec vykonávat.

Chodit ven po setmění

Stavět sněhuláky

Vařit luštěniny

Chodit do kina/divadla

Chodit do parku

Jezdit tramvají

Vykonávat své povolání

Venčit psy

Hrát si na schovávanou

Chodit do školy

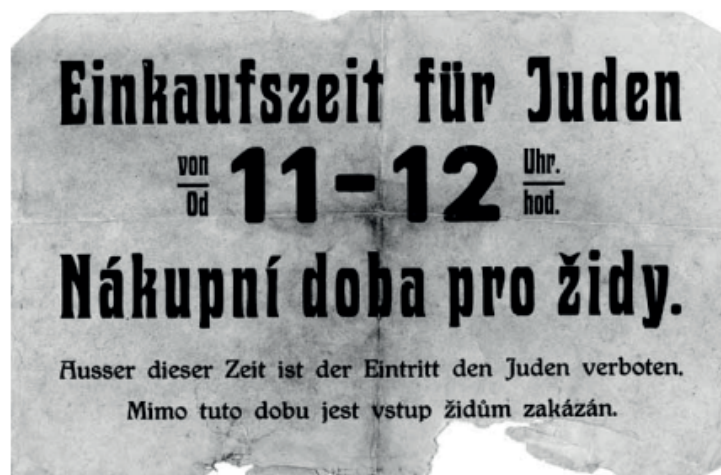
Zavazovat si tkaničky

Číst knížky

Chodit na koupaliště

Chodit na poštu

Chodit do obchodu

3. Židé se za války museli dokonce i označovat tak, aby je kdokoli mohl poznat. Museli nosit Davidovu hvězdu. Víš, co to je a jak taková hvězda vypadá?

» *Namaluj ji.*

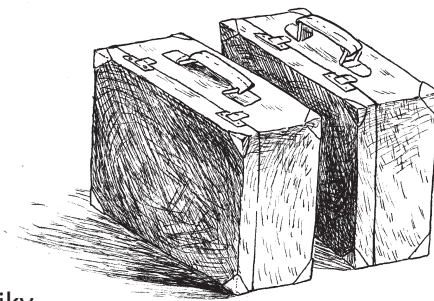
» *Jaký byl nápis na hvězdě a co znamenal?*

» *Jakou mělo znamení barvu a proč byla zrovna taková?*

» *Kde hvězdu Židé nosili?*

4. Znáte něco podobného i v naší době, kdy někdo někoho odsuzuje jen za to, jaké má třeba vlasy, jakou barvu kůže, jaké nosí oblečení, nebo kdo jsou jeho rodiče?

» *Jak se takovému odsuzování říká?*

5. Mnoho lidí se v té době rozhodlo z Německa a Německem okupovaných míst uprchnout. Odcházeli do jiných zemí Evropy nebo třeba až do Ameriky.

Stali se z nich uprchlíci, kteří museli doma zanechat spoustu věcí, přátel a někdy i rodinných příslušníků, se kterými už se mnohdy nikdy neshledali.

» *Napadly by tě i některé jiné politické události v různých dobách, které donutily lidi takto utíkat z jejich domovů.*

6. Židé byli často nuceni si ve velmi krátké době sbalit nejnnutnější věci na cestu, i když ani nevěděli, kam vlastně jedou, jak dlouho tam pojedou a co tam budou dělat.

» *Napiš si deset věcí, které si s sebou na takovou cestu nabalíš ty.*

.....
.....
.....
.....
.....

» *Nedařilo se ti vejít se jen do deseti věcí? A teď si představ, že si ze svého seznamu musíš vybrat pouze pět věcí. Zkus je podtrhnout. To by byly ty, které si opravdu nakonec můžeš vzít.*

» *Přemýšlej o tom, proč si bereš zrovna tyhle věci a k čemu by ti na cestě byly.*

7. Z dnešního pohledu si lidé tenkrát vlastně balili tzv. evakuační zavazadlo.

» Víš, co by mělo takové zavazadlo dnes obsahovat? Tyto věci na obrázku zakroužkuj.

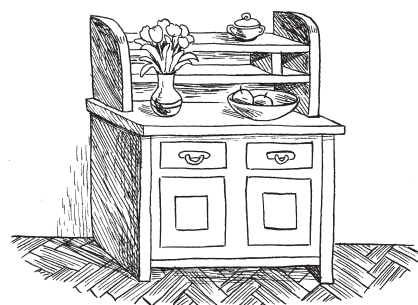
» Chybí ti tam nějaké? Dopiš je! (v metodice zmínit, že si s dětmi popovídat o novodobém evakuačním zavazadla a za jakým účelem je potřeba si jej sbalit, některé ilustrace jsou dobré, ale je použit nevhodný předmět – pohovořit o tom: boty jsou fajn, ale ne lodičky, jídlo je fajn, ale ne nezpracované maso – lépe konzerva atd.)

8. Lidé, kteří byli v té době vládě z nejrůznějších důvodů nepohodlní, mezi nimiž bylo i velké množství Židů, byli shromažďováni na určitých místech, kde museli těžce pracovat, trpěli hladem, neměli pořádné oblečení, bydlelo jich mnoho na jednom místě a nemohli prakticky nic vlastnit. Taková místa ale neznáme jen z druhé světové války, ale existovala i v Sovětském svazu a v určité době i u nás.

» *Víš, jak se takovým místům říkalo?*

9. Gábi se musela před nacisty schovat.

» *Napadá tě, kam nebo ke komu se (doma) schovat, aby tě nikdo nenašel?*

10. Jednání, které nacisté na Židech uplatňovali, bychom mohli dnes nazvat novodobým slovem „šikana“ nebo „ostrakizace“. Zatímco my ale šikanu a ostrakizování odsuzujeme, nacistické jednání bylo bohužel státem podporované a vyžadované. Nebyl tedy proti němu žádný způsob, jak se mu oficiálně a právní cestou bránit. Za pomoc židům a jejich ukrývání hrozily ostatním lidem velké tresty. Přesto se Židům pomoci někteří lidé pokoušeli, ať už jako jednotlivci, nebo jako organizované skupiny. Chtělo to ale velkou statečnost!

» *Už se ti někdy v životě povedlo se někoho zastat? Jaké byly tvé pocity?*

